

REFERAT Lokal Grøn Trepert: Hovedvandopland 2.1 - Kalundborg d. 15-05-2025

Mødedato Torsdag d. 15. maj 2025 kl. 17:00

Mødested Virtuelt

Mødedeltagere Morten Suhr, Klaus Hansen, Felex Pedersen, Jakob Beck
Jensen, Frank Keinicke, Karina Vincentz (Afbud), Susanne
Ladefoged, Søren Gammelby, Jørgen Grüner (Afbud), Christian
Ahlefeldt-Laurvig, Erling Brock Jakobsen, Karen Thestrup
Clausen, Eva Levinsen, Jens Peter Simonsen (Afbud)

Indholdsfortegnelse

Bemærkninger til dagsordenen.....	3
Orientering om proces- og tidsplan for udarbejdelse af Omlægningsplan.....	4
Orientering om foreløbig status på screeningsprocessen sammenholdt med mål og indsatsbehov for	5
Screening af Hovedvandopland 2.1 - Kalundborg.....	7
Forberedelse af dagsordenen for næste møde.....	9
Gensidig orientering.....	10

Punkt 1: Bemærkninger til dagsordenen

Beslutning

DN gjorde opmærksom på, at referatet fra sidste møde omkring punktet vedrørende forretningsordenen, efter deres vurdering ikke var retvisende, da de ikke mente at have godkendt forretningsordenen. Det er aftalt mellem DN og formandskommunen, at dette hermed er noteret, og at der er en fælles forståelse om at arbejde videre på det foreliggende grundlag.

Afbud: Karina Vincentz, Jørgen Grüner, Jens Peter Simonsen

Sagsfremstilling

Bilag

LGT HVO2.1 møde 15. maj 2025_PP_pkt1

Punkt 2: Orientering om proces- og tidsplan for udarbejdelse af Omlægningsplan

24-014250

Beslutning

Taget til efterretning.

Afbud: Karina Vincentz, Jørgen Grüner, Jens Peter Simonsen

Sagsfremstilling

Resume og sagens baggrund

Den Lokale Grønne Trepert har på møde den 19. marts under dagsordenspunkt 9 fremsat ønske om at få en proces- og tidsplan for arbejdet med Omlægningsplanen i 2025. På mødet gives en orientering om proces- og tidsplanen, herunder eventuelt seneste nyt fra KL angående proces for principvedtagelsen af Omlægningsplanen ved årets afslutning.

Indstillinger

Formanden indstiller at orienteringen tages til efterretning.

Behandling

Lokal Grøn Trepert: Hovedvandopland 2.1 - Kalundborg.

Sagsfremstilling

Proces- og tidsplanen (bilag 1) indeholder flere faser (bilag 2). Første fase har handlet om at få udpeget medlemmer til treparten og planlægge processen, herunder nedsætte administrativ styregruppe og teknikergruppe. I marts begyndte screeningsfasen som løber frem mod sommerferien. Næste fase forventes at køre i sensommeren og det tidlige efterår, her skal Den Lokale Treperts forslag til Omlægningsplanen gøres klar til behandling i byråd og kommunalbestyrelser. Omlægningsplanen skal være principvedtaget senest i december 2025.

Mødedatoer for henholdsvis Lokal Grøn Trepert (politisk niveau), Fagledergruppen (administrativ styregruppe) og Teknikergruppen fremgår af Proces- og tidsplanen, og der er angivet i tidsplanen (grå farve) at dagsorden skal være klar til udsendelse senest 14. dage før afholdelse af møde i Den Lokale Grønne Trepert.

KL har i et nyhedsbrev til kommunernes tekniske direktører i marts oplyst, at man arbejder på en kort beskrivelse af principvedtagelsen ved årets afslutning samt en skabelon, som kommunerne kan benytte til den politiske forelæggelse. Hvis KL inden trepartens møde den 15. maj har fremsendt beskrivelse af principvedtagelsen gives en kort orientering om indholdet.

Bilag

Bilag 1 Proces- og tidsplan for udarbejdelse af omlægningsplan for HVO2.1 - Kalundborg

Bilag 2 Tidslinje for processen i 2025

LGT HVO2.1 møde 15. maj 2025_PP_pkt2

Punkt 3: Orientering om foreløbig status på screeningsprocessen sammenholdt med mål og indsatsbehov for kvælstofreduktion og udtagning af lavbundsjorde fordelt på kystvandgrupper

24-014250

Beslutning

Taget til efterretning.

Afbud: Karina Vincentz, Jørgen Grüner, Jens Peter Simonsen

Sagsfremstilling

Resume og sagens baggrund

Der gives en orientering om Teknikergruppens arbejde med at screene arealerne for mulige projekter. Indsatsbehovet for kvælstofreduktion og potentialet for udtagning af lavbundsjorde præsenteres og sammenholdes med det foreløbige screeningsresultat.

Indstillinger

Formanden indstiller at orienteringen tages til efterretning.

Behandling

Lokal Grøn Trepert: Hovedvandopland 2.1 - Kalundborg.

Sagsfremstilling

Teknikergruppens arbejde

Kommunernes vandløbs- og naturmedarbejdere har i marts og april arbejdet med omlægningsplanen. Teknikergruppens første møder har meget handlet om ved fælles hjælp at få overblik og klarhed over opgaven, drøfte brugen af MARS (it-værktøj), forholde sig til de løbende informationer, webinarer mm. fra KL og SGAV samt udveksle erfaringer med projekter og lodsejerinddragelse. Udtagningskonsulenten og Naturstyrelsens projektmedarbejder har deltaget aktivt i teknikermøderne og er også i løbende kontakt med de respektive kommuners teknikere mellem møderne. Fællessekretariatet Sjælland Nord har deltaget i møderne og understøtter med viden og forslag til, hvor Teknikergruppen kan finde løsninger. Trods stort tidspres og komplekse problemstillinger er der i Teknikergruppen et godt samarbejde og en konstruktiv tilgang til opgaven.

Den 3. april holdt Teknikergruppen møde med den lokale treparts repræsentanter fra Danmarks Naturfredningsforening og Landbruget/VKST. På mødet fremlagde DN en liste med konkrete projektforslag til Omlægningsplanen. Teknikergruppen har fået materialet og tager det med i det videre arbejde.

I april valgte teknikergruppen at dedikere to møder til at fokusere på kystvandgrupperne henholdsvis 'Jammerland Bugt - Musholm Bugt' og 'Sejerø Bugt'.

Den 28. april fik teknikergruppen oplæg af medarbejdere fra SGAV, der fortalte om MARS, og der teknikerne havde mulighed for at stille spørgsmål til MARS. På samme møde arbejdede teknikergruppen på at få dannet et samlet og foreløbigt billede af effekten (kvælstof og CO₂-reduktion), og se på om skitseprojekter og projekter ser ud til at være tilstrækkelige i forhold til indsatsbehovet.

Indsatsbehov

På Den Lokale Grønne Treperts opstartsmøde den 19. marts blev der gennemgået indsatsbehovet for kvælstofreduktion fordelt på kystvandgrupper, ligeledes blev potentialet for udtagning af kulstofrige lavbundsjorde oplyst i antal hektar. Nedenfor er tallene fra præsentationen gengivet.

Kvælstofindsatsbehov fordelt på kystvandgrupper
Kattegat, Nordsjælland (960 tons*)
Sejerø Bugt (10 tons)
Kalundborg Fjord (7 tons)
Jammerland Bugt – Musholm Bugt (446 tons)

Bemærk at arealet i Hovedvandopland 2.1, der hører til kystvandgruppen 'Kattegat Nordsjælland', kun udgør en meget lille andel af kystvandgruppens samlede areal. Målt i antal tons kvælstof skal den største reduktion således findes i kystvandgruppen 'Jammerland Bugt - Musholm Bugt'. Hertil skal bemærkes, at en betydelig del af arealet hørende til denne kystvandgruppe ligger indenfor treparten Smålandsfarvandet 2.5. De to treparter skal derfor tilsammen finde kvælstofreduktioner på 446 tons.

Potentiale for udtagning af kulstofrige lavbundsjorde

Hovedvandopland 2.1: 8.070 ha

Kystvandgrupper:
Kattegat, Nordsjælland (2.198 ha)
Sejerø Bugt (2.082 ha)
Kalundborg Fjord (118 ha)
Jammerland Bugt – Musholm Bugt (7.425 ha)

Udgangspunktet for udtagning af kulstofrige lavbundsjorder er den nationale kortlægning af potentialet for udtagning af lavbundsjorde, det såkaldte "tørvekort", Kulstof 2022 (lavbundskort).

Foreløbig status

Teknikergruppen har gennemgået hver af de fire kystvandgrupper for at vurdere om de foreløbige skitseprojekter og de ansøgte projekter (projekter, der har opnået tilsagn om støtte) tilsammen vil kunne indfri målene for kvælstof-reduktion og udtagning af lavbundsjorde. På baggrund af det foreløbige screeningsarbejde og de projekter, der indtil videre er meldt ind MARS, fremlægges en foreløbig status på mødet.

Bilag

LGT HVO2.1 møde 15. maj 2025_PP_pkt3

Punkt 4: Screening af Hovedvandopland 2.1 - Kalundborg

24-014250

Beslutning

I det videre arbejde fortsættes der med at anvende følgende kriterier for screeningsgrundlaget; Kvælstofreduktion, Lavbundsjorde, Mere skov, Biodiversitet og beskyttet drikkevand. Den enkelte kommune kan også arbejde med yderligere selvstændigt.

Drøftelse af synergieffekter i det kommende arbejde, vil der løbende blive arbejdet med.

Afbud: Karina Vincentz, Jørgen Grüner, Jens Peter Simonsen

Sagsfremstilling

Resume og sagens baggrund

Den Lokale Trepert drøftede på opstartsmødet den 19. marts 2025 de overordnede rammer for screening af Hovedvandopland 2.1- Kalundborg. Det blev aftalt at tage videre drøftelse på næstfølgende møde. Hittidige erfaringer fra screeningsprocessen, herunder arbejdet med synergieffekter fremlægges.

Indstillinger

Formanden indstiller at

1. Overordnede rammer for screeningen drøftes
2. Prioritering af synergieffekter drøftes

Behandling

Lokal Grøn Trepert: Hovedvandopland 2.1 - Kalundborg.

Sagsfremstilling

Overordnede rammer for screening

På møde den 19. marts 2025 drøftede Den Lokale Trepert screening af Hovedvandopland 2.1 - Kalundborg og understregede at fokus er på Trepertaftalens hovedmål (bilag 1). Nedenfor er en kort opsummering af teknikergruppens screeningsarbejde.

Teknikergruppen tager i screeningsprocessen afsæt i Trepertaftalens mål om kvælstof og CO2-reduktion (udtagning af lavbundsjorde) og bruger IT-værktøjet MARS til at få en første indikation af effekterne ved udtagning/omlægning af et givent areal. Der bliver set på de forslag til arealer (skitseprojekter), der på nuværende tidspunkt er indkommet fra lodsejere, DN, Naturstyrelsen og kommunerne. I MARS er det muligt at opgøre den samlede effekt af de allerede ansøgte projekter (der har modtaget tilsagn om støtte) og skitseprojekterne i takt med at de bliver lagt ind. Der bliver i screeningen også arbejdet med Trepertaftalens mål om at identificere arealer inden for omlægningsindsatsen, som har potentiale for at bidrage til

mere og sammenhængende natur. Her bruges eksisterende naturdata og kortmaterialer, kommunale fagmedarbejderes kendskab til lokalområder og erfaringer fra igangværende naturprojekter. Dertil kommer input og lokal viden fra DN og andre grønne organisationer samt rapporter og analyser udarbejdet af rådgivere, universiteter mv. Trepertens mål om at rejse mere skov indgår også i screeningsarbejdet, fx i forbindelse med drikkevandsinteresser. Der er ikke opsat et konkret mål for hvor meget skov, der skal rejses indenfor hver af de 23 lokale treparter.

Prioritering af synergieffekter

I arbejdet med omlægningsplanen er der brug for opmærksomhed på øvrig planlægning og arealreservationer til fx vedvarende energianlæg på land, byudvikling, drikkevandsinteresser, klimatilpasning og hvor der fortsat skal være

landbrug. Der er med andre ord behov for helhedstænkning på et arealstrategisk niveau.

Kommende ny lov om natur og biodiversitet sætter mål og angiver virkemidler for et grønnere Danmark. Målet med loven er at bidrage til EU's biodiversitetsstrategi for 2030, som har som mål, at 30 pct. af EU's areal til lands og til havs skal være beskyttet natur, hvoraf 10 pct. skal være strengt beskyttet natur. Der er muligheder for at opnå synergieffekter ved at indtænke naturgenopretning og biodiversitet i Omlægningsplanens projekter.

Synergieffekter kan også handle om at forbedre borgernes adgang til naturoplevelser og rekreative områder fx ved at anlægge skove tæt på byer eller skabe stiforbindelser til naturområder.

Omlægningsplanen krydser kommunegrænser hvilket indebærer, at der kan være ønske om at der indenfor den enkelte kommunes areal lægges større vægt på én synergieffekt fremfor andre pga. lokalpolitiske målsætninger og interesser.

Når der i Omlægningsplanen skal prioriteres mellem forskellige arealer er det derfor vigtigt at forholde sig til en række spørgsmål. Hvordan får vi mest muligt ud af udtagningsindsatsen? Kan der opnås synergieffekter, hvis vi får indarbejdet flere hensyn og forskellige interesser? Hvordan forholder Den Lokale Trepert sig til de eventuelle forskellige ønsker, der måtte være til prioritering af synergieffekter indenfor Hovedvandopland 2.1-Kalundborg?

Bilag

Bilag 1 Screeningskriterier og Arbejdsmetode

LGT HVO2.1 møde 15. maj 2025_PP_pkt4

Punkt 5: Forberedelse af dagsordenen for næste møde

24-014250

Beslutning

Drøftet, med bemærkning om at lodsejer-inddragelsen skal planlægges.

Afbud: Karina Vincentz, Jørgen Grüner, Jens Peter Simonsen

Sagsfremstilling

Resume og sagens baggrund

Formandskommunen foreslår, at der på næste møde i treparten den 4. juni 2025 bliver gjort status og taget en drøftelse af, om der er behov for at justere indsatsen for at nå i mål med Omlægningsplanen ultimo 2025.

Indstillinger

Formanden indstiller at forslag til dagsorden for næste møde drøftes.

Behandling

Lokal Grøn Trepert: Hovedvandopland 2.1 - Kalundborg.

Sagsfremstilling

Forslag til dagsorden for næste møde i Lokal Grøn Trepert:

Med afsæt i den indledende screening og identifikation af projekter og interesseområder vil teknikergruppen i samarbejde med fagledergruppen udarbejde en status, der kan fremlægges for Den Lokale Grønne Trepert på mødet den 4. juni. Status skal beskrive hvilke former for projekter, der er igangsat (har modtaget tilsagn om støtte), hvilke former for skitseprojekter der er bragt frem og hvor langt er vi samlet set er fra målopfyldelsen. Eventuelle overordnede problemstillinger, der måtte være fremkommet i den indledende screeningsproces, vil ligeledes blive præsenteret på mødet.

Den Lokale Grønne Trepert kan med afsæt i den aktuelle status drøfte eventuelle opståede problemstillinger og pege på, hvor treparten ser behov for øget fokus. Treperten kan sætte retningen for indsatsen frem mod færdiggørelse af omlægningsplanen.

På mødet kan eventuelle ønsker om besigtigelse af konkrete, igangværende projekter i Hovedvandopland 2.1. aftales nærmere.

Bilag

LGT HVO2.1 møde 15. maj 2025_PP_pkt5

Punkt 6: Gensidig orientering

Beslutning

Ingen bemærkninger.

Afbud: Karina Vincentz, Jørgen Grüner, Jens Peter Simonsen

Sagsfremstilling